

L'artista Joana Moll tanca el centre Santa Mònica durant una setmana, en el marc d'una acció artística sobre el canvi climàtic

- L'obra "**16/2017**" de Joana Moll proposa reduir al Santa Mònica la seva despesa energètica al 50% durant els quatre mesos que dura l'exposició *Exposar · No exposar-se · Exposar-se · No exposar*
- L'exposició ha estalviat, en els dos primers mesos, l'equivalent a 19 viatges en avió de Barcelona a Nova York
- El director del Santa Mònica, Enric Puig Punyet, destaca que "els centres d'art, per la seva escala i funció, són edificis amb una gran despesa energètica i, si volem treballar amb continguts crítics, hem de començar a adoptar nous comportaments respecte a la despesa que generem"

El projecte [16/2017](#), de Joana Moll, forma part de l'exposició actual del Santa Mònica 'Exposar · No exposar-se · Exposar-se · No exposar', i té com a objectiu reduir la despesa energètica del centre d'art al 50% en els quatre mesos que dura la mostra. Es tracta d'una intervenció artística que incideix directament en l'edifici i les persones que l'acullen, i proposa la necessitat d'articular les activitats humanes al voltant de recursos energètics limitats, un exercici necessari per afavorir nous rituals culturals més coherents amb les condicions climàtiques contemporànies.

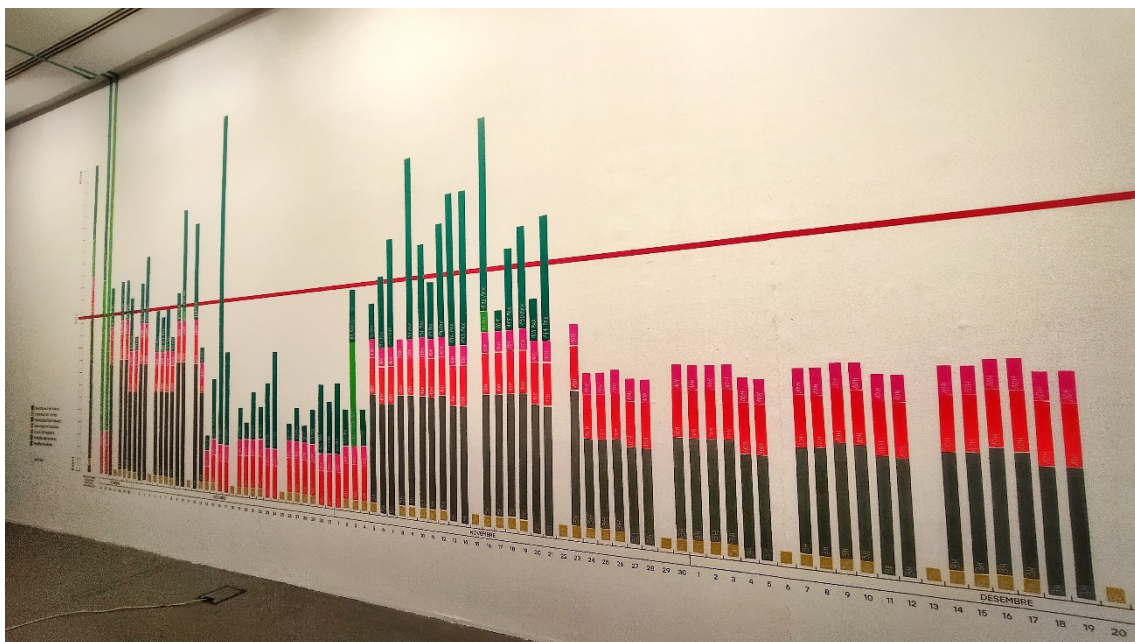
El director del Santa Mònica, Enric Puig Punyet, destaca que "els centres d'art, per la seva escala i funció, són edificis amb una gran despesa energètica i, si volem treballar amb continguts crítics, hem de començar a adoptar nous comportaments respecte a la despesa que generem", i afegeix: "Així com la majoria de centres culturals aborden aquestes qüestions únicament des dels continguts, el Santa Mònica s'està deixant creuar pels canvis comportamentals i estructurals que proposa aquesta peça. S'està deixant transformar pels discursos crítics que acull".

"Aquesta obra no només és una crítica a totes les mesures que no s'estan aplicant pel canvi climàtic, sinó una manera que la institució, en aquest cas un centre d'art, s'impliqui i faci aquests canvis", afirma l'artista Joana Moll. "Que l'obra d'art no quedi només en una crítica, sinó que es filtri i provoqui canvis, pràctiques i maneres de fer en la institució", afegeix. "Tancar el Santa Mònica una setmana respon justament a aquesta idea, que no només els museus s'omplin de bones intencions, sinó que apliquin mesures que puguin afavorir crítiques, solucions o mètodes per mitigar el canvi climàtic".

Des de setembre fins ara, s'han fet sis taules de negociació, en què han participat diversos actors de l'àmbit científic, polític i cultural de la ciutat, i també l'equip directiu i treballadors del centre, que han format part de la presa de decisions. Avui s'ha fet l'última taula, que ha comptat amb la participació del cap de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic, Salvador Samitier; la directora del Museu de la Vida Rural, museu que ha declarat l'emergència ecològica i climàtica i s'ha adherit al moviment internacional "Culture declares emergency", Gemma Carbó; i la periodista i gestora cultural, Emma Quadrada, programadora d'activitats a la Xarxa d'Equipaments Ambientals de Barcelona, així com el director del centre Enric Puig, l'artista Joana Moll; l'encarregada del disseny de mediació del projecte, Maria Farràs, i Inèdit Innova.

Amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu proposat de reduir a la meitat la despesa energètica, el Santa Mònica ha decidit tancar les seves portes una setmana, del 20 al 26 de desembre. Aquesta decisió, motivada per la mateixa obra d'art, neix de la necessitat d'estalviar energia suficient per a poder obrir el centre amb les condicions climàtiques òptimes pels treballadors i els visitants en ple hivern, durant les dues darreres setmanes de l'exposició, i arribar a l'objectiu fixat.

La peça de Joana Moll demostra que és possible actuar contra el malbaratament energètic: no només visualitza sinó que fa que tot un museu introdueixi noves pràctiques i canviï la seva manera d'operar, i obliga no només a fer un canvi de mentalitat sinó a actuar en conseqüència.

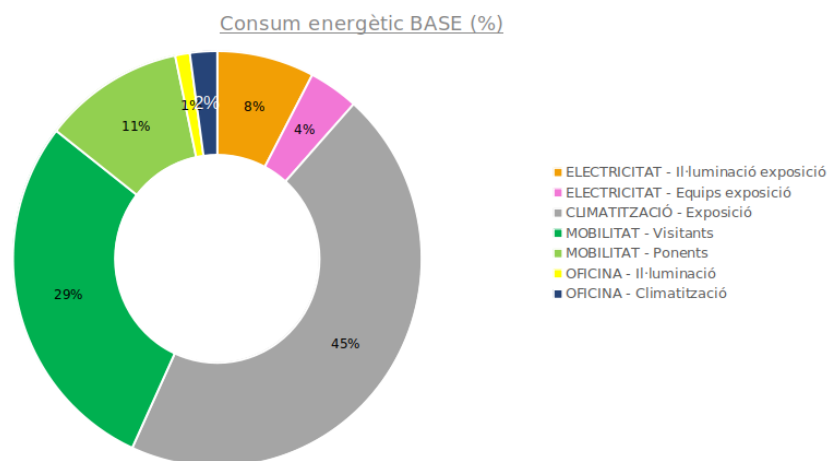
Una exposició similar al Santa Mònica al 2019, durant el mateix temps que l'actual, tenia un cost energètic total de 178.726 kWh, l'objectiu ara és fer servir la meitat, o sigui: 89.363 kWh.

Durant aquests mesos s'han fet accions de diversos tipus al Santa Mònica, com apagar o reduir les hores diàries de climatització a l'espai expositiu i a les oficines, fer jornades de "llum a la carta", en què el personal del centre obre i

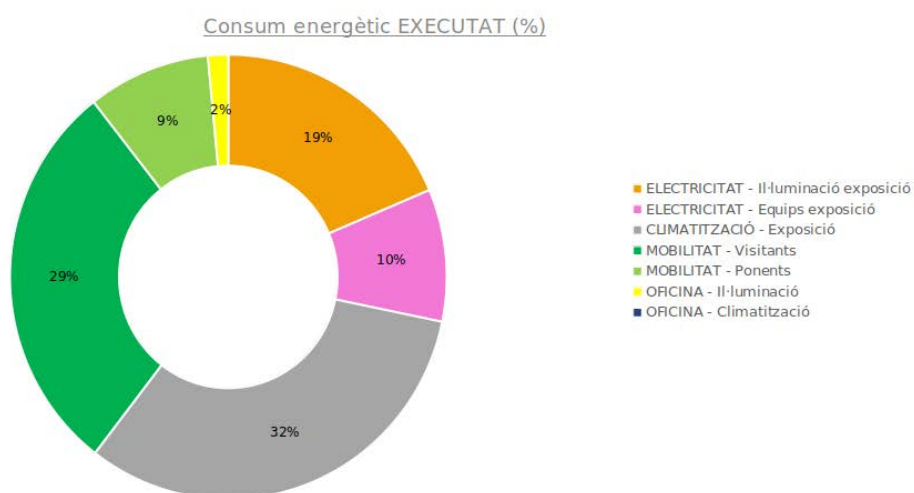
apaga els llums segons els espais que transiten els visitants, o apagar completament la climatització d'oficines, ja que més del 60% del pressupost energètic se'n va amb la climatització. També s'ha intentat reduir el nombre de viatges dels ponents de la programació paral·lela i evitar que els ponents es desplacin en avió.

Amb aquestes accions s'ha aconseguit reduir, en els dos primers mesos d'exposició, un 50% el consum energètic del Santa Mònica, amb un consum mitjà de 828 kWh/dia i amb més de 5.000 visitants. En total, s'han estalviat 48.811 kWh, el que equival a 19 viatges en avió de Barcelona a Nova York o anar a Moscou en cotxe 10 vegades des de Barcelona. Però calen més accions per poder arribar al pressupost fixat, que ara mateix porta executat el 68%.

Distribució del pressupost base

Distribució de com ha estat fins ara executat

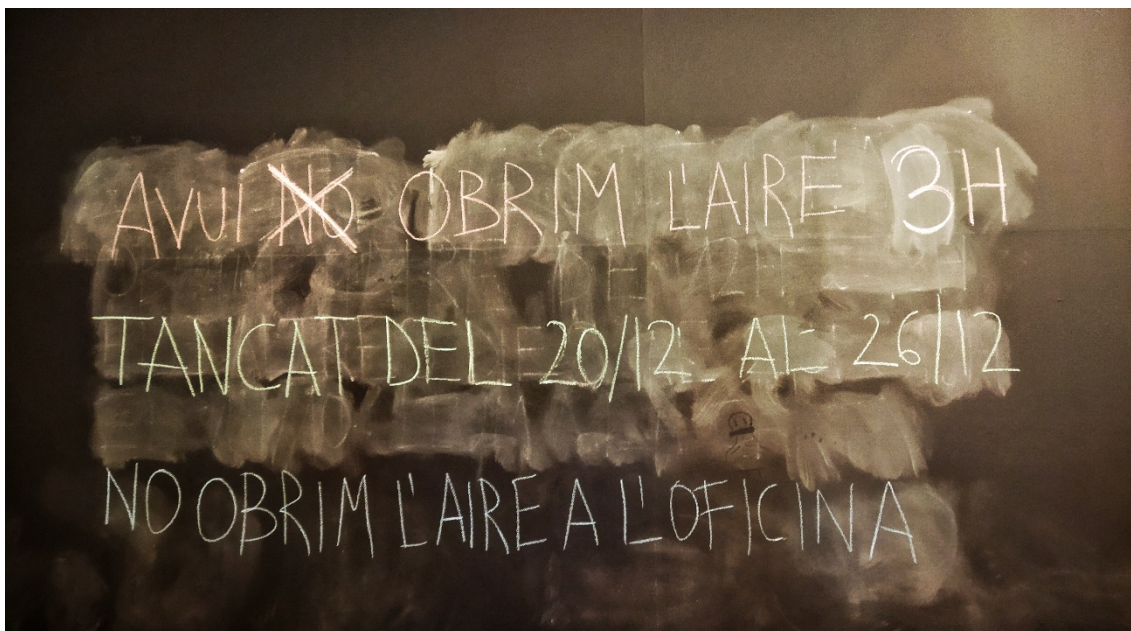

L'artista Joana Moll porta molts anys d'investigació i col·laboració amb diversos centres d'arreu del món, per investigar l'impacte que té la tecnologia en els ecosistemes i de quines maneres es poden mitigar aquests processos des de la cultura i des de l'art. L'obra de la Joana Moll ha comptat amb la col·laboració de Maria Farràs, Oriol Gayán i Inèdit Innova (Jordi Olivé i Anna Aymerich).

El paper essencial de la cultura

En les taules de negociació, en les quals hi ha participat experts i assessors mediambientals i també equip directiu i treballadors del Santa Mònica, no només s'ha parlat de com estalviar energia, sinó que s'han generat debats centrats en la necessitat d'elaborar nous contractes socials per lluitar contra el canvi climàtic, i el paper essencial de la cultura per facilitar-ho.

L'objectiu principal d'aquestes taules ha estat el de discutir el rol de la cultura en la mitigació del canvi climàtic, que és essencial. "El discurs entorn la mitigació dels gasos es centra en solucions tècniques i científiques, i no en un canvi del contracte social, que és exactament el que necessitem i el que la cultura té el poder de fer. Les administracions haurien d'entendre aquesta premissa i liderar programes i ajuts que anessin en aquest sentit", explica Joana Moll.

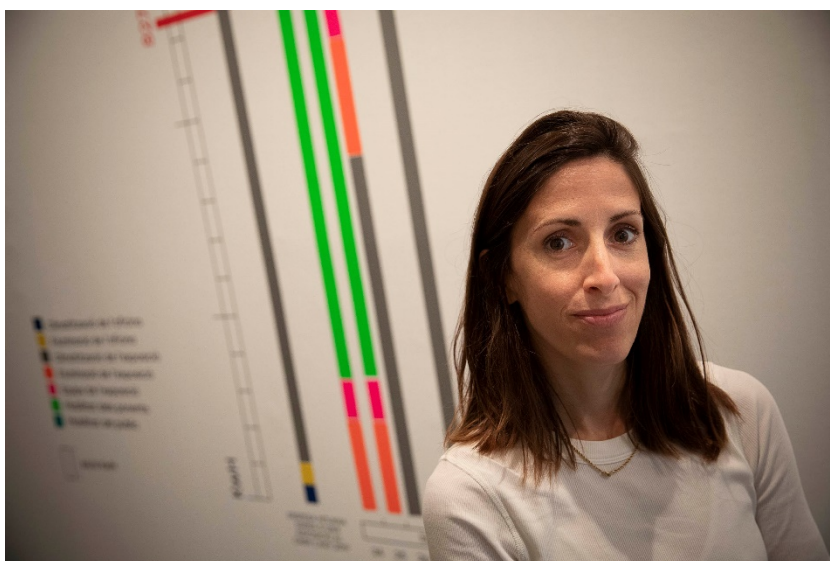

El projecte de Joana Moll està emmarcat en l'exposició *Exposar · No exposar-se · Exposar-se · No exposar*, el primer cicle de programació del nou Santa Mònica. L'exposició orbita al voltant d'una sèrie de preguntes que es deriven dels mateixos processos de desconstrucció i reconstrucció d'un centre d'arts en els àmbits institucional, arquitectònic i simbòlic, i testa durant setze setmanes els mecanismes d'exhibició i difusió amb què treballa i treballarà el centre. Un

organisme viu, mutable, permanentment en transformació, que ofereix lectures diverses a cada visitant i noves capes en cada visita.

El nom del projecte 16/2017 correspon al nom de la llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic, que té com a finalitats reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i afavorir la transició cap a una economia neutra en emissions, i que té, entre d'altres objectius, arribar al 60% de reduccions d'emissions de CO2 en comparació amb els nivells de 2005.

JOANA MOLL

Joana Moll (Barcelona, 1982) és una artista i investigadora a mig camí entre Berlín i Barcelona. La seva feina explora críticament la manera en què les narratives tecnocapitalistes afecten l'alfabetització de les màquines, els humans i els ecosistemes. Ha presentat, exposat i publicat la seva feina en diferents museus, centres d'art, universitats, festivals i publicacions d'arreu del món com a la Biennial de Venècia, el MMOMA, el Museu d'Història Natural de Berlín, el Haus der elektronischen Künste (HeK), el Bozar, el MAK Vienna, a la Photographer's Gallery, MAXXI, el CCCB, el ZKM, l'Ars Electronica, el Korean Cultural Foundation Center, el Chronus Art Center a Shanghai, la universitat de Nova York, la universitat de Georgetown, la universitat de Cambridge, la Goldsmiths, The New School, ETH Zürich o la universitat de Concordia, entre d'altres. També ha col·laborat amb diferents organitzacions internacionals com la Mozilla Foundation, Tactical Tech o el Barcelona Supercomputing Center. El seus treballs s'han publicat a mitjans com The New York Times, The Financial Times, Der Spiegel, National Geographic, La Repubblica, O'Globo, Wired, o Vice. Actualment és professora visitant a la Universität Potsdam i a l'Escola Elisava de Barcelona; investigadora artística en residència a HGK FHNW de Basilea i a l'Institut Weizenbaum de Berlín. Al 2020 va ser premiada amb la beca Leonardo d'investigació i creació atorgada per la Fundació BBVA.

<https://janavirgin.com>